

БИЛТЕН

СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА
ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

12/децембар 2012.

Година LII

ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
И ПРИВРЕДЕ

Б И Л Т Е Н
СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА
ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 12
децембар 2012.
година **LII**
ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА И ПРИВРЕДЕ
БЕОГРАД

Оснивач и издавач
Министарство финансија и привреде Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20
www.mfp.gov.rs

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на основу Споразума о преносу оснивачких права бр. 651-01-1/2003)

За издавача
мр Млађан Динкић, министар финансија и привреде

Уређивачки одбор
Влајко Сенић, Весна Хрељац-Ивановић,
мр Јасмина Кнежевић

Главни уредник
Влајко Сенић
државни секретар

Уредник
мр Јасмина Кнежевић
jasmina.knezevic@mfp.gov.rs

Редакција
БИЛТЕН Службена објашњења и савремена мишљења
за примену финансијских прописа
Министарство финансија и привреде Републике Србије
Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
Тел. 011/3642 659

Припрема и штампа
Штампариа Министарства финансија и привреде Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

Tel: 011/3642 659 bilten@mfp.gov.rs

Билтен излази месечно.
Copyright © 2003-2012 by Министарство финансија и привреде Републике Србије
Сва права задржана.

САДРЖАЈ

ЈАВНИ ПРИХОДИ ПОРЕЗИ

1. а) Обавеза плаћања ПДВ надокнаде обвезника ПДВ који откупљује живу стоку од пољопривредника – физичког лица које није обвезник ПДВ..... 9
- б) Да ли се плаћа порез на доходак грађана на примање остварено по основу ПДВ надокнаде које се исплаћује лицима која су обвезници пореза на приходе од пољопривреде и шумарства на катастарски приход, носиоци или чланови пољопривредног газдинства и шта се сматра доказом да је физичко лице обвезник – пољопривредник, носилац или члан породичног пољопривредног газдинства?..... 9

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Опорезивање ПДВ промета добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ – извођач радова врши инвеститору од 1. јануара 2013. године, а за који је инвеститор порески дужник. 15
 2. Да ли је јавно предузеће, основано одлуком јединице локалне самоуправе у циљу обављања послова локалне самоуправе, лице из члана 9. став 1. Закона о ПДВ?.... 17
-

3. Пореска основица код промета услуга проналажења и ангажовања физичка лица за сезонске послове који врши обвезник ПДВ и који у њихово име и за њихов рачун наплаћује накнаду за обављање предметних послова и ту накнаду преноси тим физичким лицима.	19
4. Да ли је обвезник ПДВ који готове производе враћа у процес производње дужан да по том основу обрачуна и плати ПДВ?	21
5. Порески третман новчаних средстава која обвезник ПДВ – давалац лизинга, на основу уговора о лизингу којим је предвиђен откуп предмета лизинга, после извршеног промета потражује од примаоца лизинга на име накнаде за превремену отплату уговора о лизингу и других накнада, у случају када је давалац лизинга предају предмета лизинга извршио закључно са 30. септембром 2012. и по том основу обрачунао ПДВ по општој стопи ПДВ од 18%, а од 1. октобра 2012. године потражује предметна новчана средства.	22
6. Да ли је Дирекција за робне резерве обвезник ПДВ?	26
7. Порески третман промета услуге давања података о бонитету физичких и правних лица које Кредитни биро пружа пословним банкама.	29
8. Да ли је Агенција за привредне регистре обвезник ПДВ?	30
9. Пореска основица и обрачунавање ПДВ у случају када је обвезник ПДВ примио аванс за промет добара односно услуга закључно са 30. септембром 2012. године, а промет добара односно услуга (за који је примио аванс) врши од 1. октобра 2012. године	32

-
10. Порески третман промета економски дељиве целине у оквиру новоизграђеног грађевинског објекта назване апартманом, који врши обвезник ПДВ – инвеститор, као и право на рефундацију ПДВ по основу куповине првог стана купца апартмана 36

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

1. Право на порески кредит из члана 48. Закона о порезу на добит правних лица у случају куповине основног средства – некретнине за коју је поднет захтев за легализацију 39
2. Порески третман накнаде коју обвезник плаћа свом повезаном правном лицу из иностранства по основу уговора о франшизи. 40

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Порески третман примања изабраних и постављених лица (судија) по основу трајног или привременог премештаја у друго место рада 43

ИЗБЕГАВАЊЕ МЕЂУНАРОДНОГ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА

1. Порески третман камате коју у Републици Србији оствари нерезидентно правно лице – резидент Холандије по основу одобравања кредита резидентном правном лицу 49
-

ФИНАНСИЈСКИ СИСТЕМ

РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈА

1. Да ли је могуће извршити сторнирање расхода по основу престанка обавеза за камату у случају када се у току године изврши репрограм отплате зајма? 55

ДЕВИЗНО ПОСЛОВАЊЕ

1. Могућност (услови и начин) уступања нерезиденту потраживања које резидент има према другом резиденту . . . 57
2. Конверзија динарске обавезе настале по основу увоза робе из иностранства и плаћање у девизама ка иностранству. . . . 59

ЗАТЕЗНА КАМАТА

1. Појам „једнократна корекција цена“, као и ко од званичних државних органа објављује висину стопе законске затезне камате и да ли се у обрачуна законске затезне камате за месец октобар 2012. године примењује члан 2. или члан 4. Закона о висини стопе затезне камате? 61
 2. Да ли се приликом обрачуна законске затезне камате за месеце септембар и октобар 2012. године примењује члан 4. Закона о висини стопе затезне камате у смислу да се за стопу из члана 2. тачка 1. овог закона узима аритметичка средина између референтне каматне стопе Народне банке Србије и месечне стопе раста потрошачких цена? 63
-

-
3. Да ли се приликом плаћања фактура са валутном клаузулом, у случају доцње, може обрачунавати законска затезна камата која се примењује на износ дуга који гласи на динаре или је обавезна примена става Вишег трговинског суда да се на износ дуга који гласи на страну валуту примењује обрачун затезне камате у земљи валуте и да ли се поред законске затезне камате може уговорити и нека друга казнена каматна стопа, по аутоматизму или је неопходно да поверилац докаже претрпљене губитке услед кашњења дужника приликом измирења дуга? 65
4. Начин обрачуна затезне камате сходно одлуци Уставног суда Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 73/12) од 27. јула 2012. године 67
5. Начин обрачуна затезне камате на новчане обавезе које су доспеле пре ступања на снагу одлуке Уставног суда Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 73/12) којом је конформна метода обрачуна затезне камате проглашена неуставном, а измирују се након ступања на снагу наведене одлуке. 69
6. У којим све случајевима, сходно донетој одлуци Уставног суда Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 73/12), примена конформног метода обрачуна више није дозвољена, односно да ли је потребно сачекати доношење новог законског решења којим ће бити уређен начин обрачуна затезне камате или повериоци имају слободу избора метода обрачуна затезне камате? 71
-

7. Да ли је исправно да се за сва извршна правоснажна судска решења која садрже обрачун законске затезне камате на главни дуг, а нису извршена до дана ступања на снагу одлуке Уставног суда бр. I Уз-82/2009 („Сл. гласник РС“, бр. 73/12), примени конформни метод обрачуна затезне камате закључно са 26. јулом 2012. године, а пропорционални метод обрачуна затезне камате почев од 27. јула 2012. године? 73

ПОДСЕТНИК

Финансијски прописи донети у децембру месецу 2012. године . .77

Ј А В Н И П Р И Х О Д И

П О Р Е З И

1. а) Обавеза плаћања ПДВ надокнаде обвезника ПДВ који откупљује живу стоку од пољопривредника – физичког лица које није обвезник ПДВ

б) Да ли се плаћа порез на доходак грађана на примање остварено по основу ПДВ надокнаде које се исплаћује лицима која су обвезници пореза на приходе од пољопривреде и шумарства на катастарски приход, носиоци или чланови пољопривредног газдинства и шта се сматра доказом да је физичко лице обвезник – пољопривредник, носилац или члан породичног пољопривредног газдинства?

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 011-00-507/2012-04 од 12.12.2012. год)

а) Са аспекта Закона о порезу на додату вредност

Обвезник ПДВ који откупљује пољопривредне производе, у конкретном случају живу стоку од пољопривредника (физичког лица које није обвезник ПДВ, а

које је, сходно одредбама закона којим се уређује порез на доходак грађана, обвезник пореза на доходак грађана на приходе од пољопривреде и шумарства на основу катастарског прихода као власник, ималац права коришћења или плодуживалац земљишта уписано у катастру земљишта, према стању на дан 31. децембра године која претходи години за коју се утврђује порез; лице којем је власник, ималац права коришћења или плодуживалац земљишта уписан у катастру земљишта, према стању на дан 31. децембра године која претходи години за коју се утврђује порез, издао земљиште у дугорочни закуп, ако уз сагласност закупаваца достави пријаву надлежном пореском органу у року од 15 дана од дана закључења уговора о закупу; један од пунолетних сувласника, суимаоца права коришћења или права плодуживања, ако два или више сувласника, суимаоца права коришћења или права плодуживања живе у једном домаћинству, а нису извршили деобу имовине; као и физичко лице које је, сходно прописима којима се уређује регистрација пољопривредних газдинстава, уписано у Регистру пољопривредних газдинстава као носилац пољопривредног газдинства или члан породичног пољопривредног газдинства), дужан је да на вредност тих производа обрачуна ПДВ надокнаду у износу од 8%, о чему издаје признаницу, и да обрачунату ПДВ надокнаду исплати пољопривреднику у новцу, и то искључиво уплатом на текући рачун или рачун штедње, независно од тога да ли пољопривредник врши промет живе стоке сопствене

производње или промет живе стоке коју је набавио од другог лица. Обавеза плаћања ПДВ надокнаде у износу који се утврђује применом стопе од 8% на вредност предметних добара и исплата ПДВ надокнаде искључиво уплатом на текући рачун или рачун штедње примењују се почев од 1. октобра 2012. године.

Обвезник ПДВ има право да износ ПДВ надокнаде коју је обрачунао и исплатио пољопривреднику на прописани начин одбије као претходни порез, уз испуњење законских услова.

Наиме, одредбом члана 34. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон о ПДВ) прописано је да обвезници пореза на доходак грађана на приходе од пољопривреде и шумарства на основу катастарског прихода, имају право на надокнаду по основу ПДВ, под условима и на начин одређен овим законом.

ПДВ надокнада признаје се пољопривредницима који изврше промет пољопривредних и шумских производа, односно пољопривредних услуга обвезницима (став 2. истог члана Закона о ПДВ).

Према одредби члана 34. став 3. Закона о ПДВ, ако пољопривредници изврше промет добара и услуга из става 2. овог члана, обвезник је дужан да обрачуна ПДВ надокнаду у износу од 8% на вредност примљених добара и услуга, о чему издаје документ за обрачун – признаницу, као и да обрачунату ПДВ надокнаду исплати пољопривредницима у новцу (уплатом на текући рачун или рачун штедње).

Обвезници из става 3. овог члана Закона о ПДВ имају право да одбију износ ПДВ надокнаде као претходни порез, под условом да су ПДВ надокнаду и вредност примљених добара и услуга платили пољопривреднику (став 4. члана 34. Закона о ПДВ).

б) Са аспекта Закона о порезу на доходак грађана

Када по основу промета пољопривредних и шумских производа, односно пољопривредних услуга, у конкретном случају по основу откупа живе стоке од физичког лица – пољопривредника у смислу Закона о ПДВ, обвезник ПДВ (који на откупним местима врши откуп живе стоке) исплати том физичком лицу ПДВ надокнаду у новцу и то искључиво уплатом на текући рачун или рачун штедње, обрачунату у износу од 8% на вредност примљених добара и услуга, у том случају не плаћа се порез на доходак грађана на примање остварено по основу ПДВ надокнаде, сагласно члану 9. став 1. тачка 25) Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11–УС и 93/12, у даљем тексту: Закон).

Наиме, одредбом члана 9. став 1. тачка 25) Закона, прописано је да се порез на доходак грађана не плаћа на примања остварена по основу ПДВ надокнаде, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, која се исплаћује лицима која су обвезници пореза на приходе од

пољопривреде и шумарства на катастарски приход, носиоци или чланови пољопривредног газдинства.

Доказом да је физичко лице обвезник – пољопривредник, носилац или члан породичног пољопривредног газдинства, сматра се решење из 2003, односно 2004. године о утврђивању пореске обавезе по основу прихода од пољопривреде и шумарства на катастарски приход, односно извод из Регистра о упису пољопривредног газдинства, односно о активном статусу пољопривредног газдинства (чиме пољопривредно газдинство према трећим лицима доказује активни статус регистрованог пољопривредног газдинства) који издаје Управа за аграрна плаћања.

Према одредбама члана 20. Закона о пољопривреди и руралном развоју газдинстава („Сл. гласник РС“, бр. 41/09), у Регистар пољопривредних газдинстава (у даљем тексту: Регистар) уписују се привредна друштва, земљорадничке задруге, друга правна лица као што су установе, школе, манастири, цркве и друге организације, предузетници и пољопривредници, који обављају пољопривредну производњу, с тим да пољопривредник може бити уписан у Регистар као носилац или члан само једног породичног пољопривредног газдинства. Када је субјект уписа пољопривредник, у Регистар се могу уписати и чланови пољопривредног газдинства (члан 22. тог закона).

Иначе, пољопривредна производња, према Класификацији делатности која је саставни део Уредбе о

класификацији делатности („Сл. гласник РС“, бр. 54/10), обухвата узгој животиња (грана 01.4).

У погледу узгоја, држања и промета животиња и података о њиховом обележавању и кретању, давање одговора по предметном питању у надлежности је Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Опорезивање ПДВ промета добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ – извођач радова врши инвеститору од 1. јануара 2013. године, а за који је инвеститор порески дужник

(Објашњење Министарства финансија и привреде, бр. 413-00-358/2012-04 од 28.12.2012. год)

За промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ – извођач радова од 1. јануара 2013. године врши инвеститору који је обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон), при чему су испоручилац и прималац добара и услуга лица која се сматрају извођачем радова и инвеститором у складу са законом којим се уређује планирање и изградња, обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има инвеститор као порески дужник из члана 10. став 2.

тачка 3) Закона. Ако је обвезник ПДВ – извођач радова примио аванс за промет добара, односно услуга из области грађевинарства закључно са 31. децембром 2012. године и по том основу обрачунао ПДВ у складу са Законом, а промет тих добара, односно услуга (за који је примио аванс) врши од 1. јануара 2013. године, у том случају инвеститор, као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона, обрачунава и плаћа ПДВ за тај промет, на основицу коју чини преостали износ накнаде који плаћа или треба да плати извођачу радова за предметни промет.

Наиме, одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник ако овим законом није друкчије одређено.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ, ако је прималац добара или услуга инвеститор и ако је испоручилац добара или услуга извођач радова, у складу са законом којим се уређује планирање и изградња.

Одредба члана 10. став 2. тачка 3) Закона, а према одредби члана 52. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 93/12), примењује се од 1. јануара 2013. године.

Према одредбама члана 16. тач. 1) и 2) Закона, код промета добара и услуга пореска обавеза настаје даном када се изврши промет добара и услуга или наплата ако је накнада или део накнаде наплаћен пре промета добара и услуга. Наведена законска одредба примењује се закључно са 31. децембром 2012. године.

Почев од 1. јануара 2013. године, а у складу са чланом 16. став 1. тач. 1) и 2) Закона, пореска обавеза код промета добара и услуга настаје даном када се изврши промет добара и услуга или наплата, односно плаћање ако је накнада или део накнаде наплаћен, односно плаћен у новцу пре промета добара и услуга.

2. Да ли је јавно предузеће, основано одлуком јединице локалне самоуправе у циљу обављања послова локалне самоуправе, лице из члана 9. став 1. Закона о ПДВ?

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 413-00-184/2012-04 од 28.12.2012. год)

За промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ – извођач радова од 1. јануара 2013. године врши инвеститору – лицу из члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон), при чему су испоручилац и прималац добара и услуга лица

која се сматрају извођачем радова и инвеститором у складу са законом којим се уређује планирање и изградња, обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има инвеститор – лице из члана 9. став 1. Закона, као порески дужник, без обзира да ли је и обвезник ПДВ. Јавно предузеће основано одлуком јединице локалне самоуправе у циљу обављања послова локалне самоуправе, од 1. јануара 2013. године сматра се лицем из члана 9. став 1. Закона.

Наиме, почев од 1. јануара 2013. године примењује се одредба члана 4. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 93/12), која се односи на измене члана 9. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07).

Према одредби члана 9. став 1. Закона, Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом, односно актом органа Републике, територијалне аутономије или локалне самоуправе у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе (у даљем тексту: Република, органи и правна лица), нису обвезници у смислу овог закона ако обављају промет добара и услуга из делокруга органа, односно у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе.

Сагласно одредби става 2. члана 9. Закона, Република, органи и правна лица обвезници су за промет добара и услуга из става 1. овог члана за који би изузимање од обавезе у смислу става 1. овог члана могло да доведе до нарушавања конкуренције, као и за промет добара и услуга изван

делокруга органа, односно ван обављања послова државне управе или локалне самоуправе, а који су опорезиви у складу са овим законом. Сматра се да би изузимање од обавезе у смислу става 1. овог члана могло да доведе до нарушавања конкуренције, у смислу овог закона, ако промет добара и услуга из става 1. овог члана, осим Републике, органа и правних лица, врши и друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ, ако је прималац добара или услуга инвеститор и ако је испоручилац добара или услуга извођач радова, у складу са законом којим се уређује планирање и изградња.

Одредба члана 10. став 2. тачка 3) Закона, а према одредби члана 52. Закона о изменама и допунама Закона, примењује се од 1. јануара 2013. године.

3. Пореска основица код промета услуга проналажења и ангажовања физичка лица за сезонске послове који врши обвезник ПДВ и који у њихово име и за њихов рачун наплаћује накнаду за обављање предметних послова и ту накнаду преноси тим физичким лицима

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 430-01-116/2012-04 од 27.12.2012. год)

Када обвезник ПДВ за потребе другог лица проналази и ангажује физичка лица за сезонске послове, па

у име и за рачун тих физичких лица наплаћује накнаду за обављање тих послова и ту накнаду, по одбитку пореза и доприноса које плаћа у складу са законом, преноси тим физичким лицима, реч је услузи за коју постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ у складу са Законом. У овом случају, основицу за обрачунавање ПДВ чини износ накнаде, без ПДВ, који обвезник ПДВ прима или треба да прими за промет предметне услуге, у који се не урачунава износ који обвезник ПДВ наплаћује у име и за рачун ангажованих физичких лица.

Наиме, одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Према одредби члана 17. став 1. Закона, пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Сагласно одредбама става 2. истог члана Закона, у основицу се урачунавају и акцизе, царина и друге увозне дажбине, као и остали јавни приходи, осим ПДВ, и сви споредни трошкови које обвезник зарачунава примаоцу добара и услуга.

Основица не садржи:

1) попусте и друга умањења цене, који се примаоцу добара или услуга одобравају у моменту вршења промета добара или услуга;

2) износе које обвезник наплаћује у име и за рачун другог, ако тај износ преноси лицу у чије име и за чији рачун је извршио наплату (став 3. истог члана Закона).

4. Да ли је обвезник ПДВ који готове производе враћа у процес производње дужан да по том основу обрачуна и плати ПДВ?

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 413-00-173/2012-04 од 27.12.2012. год)

Обвезник ПДВ који готове производе враћа у процес производње није дужан да по том основу обрачуна и плати ПДВ, с обзиром да, у овом случају, не долази до промета добара, односно до преноса права располагања на тим добрима.

Наиме, одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање

услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лиду које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

5. Порески третман новчаних средстава која обвезник ПДВ – давалац лизинга, на основу уговора о лизингу којим је предвиђен откуп предмета лизинга, после извршеног промета потражује од примаоца лизинга на име накнаде за превремену отплату уговора о лизингу и других накнада, у случају када је давалац лизинга предају предмета лизинга извршио закључно са 30. септембром 2012. и по том основу обрачунао ПДВ по општој стопи ПДВ од 18%, а од 1. октобра 2012. године потражује предметна новчана средства

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 413-00-166/2012-04 од 25.12.2012. год)

• Код уговора о лизингу којим је предвиђен откуп предмета лизинга, при чему се право располагања на предмету лизинга преноси отплатом последње рате, предаја добра – предмета лизинга од стране даваоца лизинга примаоцу лизинга сматра се прометом добра који је предмет опорезивања ПДВ. У овом случају, основицу за

обрачунавање ПДВ, у складу са одредбама члана 17. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон), чини укупна накнада коју давалац лизинга прима или треба да прими од примаоца лизинга (без ПДВ), а која садржи вредност предмета лизинга, накнаду даваоца лизинга (тзв. камата), као и све споредне трошкове које давалац лизинга зарачунава примаоцу лизинга. Када после извршеног промета обвезник ПДВ – давалац лизинга потражује од примаоца лизинга новчана средства на име накнаде за превремену отплату уговора о лизингу, на име накнаде по основу раста варијабилне каматне стопе, на име откупне цене предмета лизинга из уговора о лизингу коју прималац лизинга плаћа по истеку уговора о лизингу којим је уговорено право опције (откуп предмета лизинга или продужење уговора о лизингу), односно новчана средства на име споредних трошкова (нпр. таксе за упис и испис из лизинг регистра, трошкове осигурања, сервиса, слања опомене због кашњења са плаћањем и др), реч је о измени – повећању пореске основице за опорезиви промет добара у смислу члана 21. став 1. Закона, па је обвезник ПДВ – давалац лизинга по том основу дужан да обрачуна и плати ПДВ у складу са Законом. У овом случају, обвезник ПДВ – давалац лизинга издаје документ који треба да садржи податке из члана 7. став 5. Правилника о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци („Сл. гласник РС“, бр. 105/04, 140/04, 67/05 и 4/12, у даљем тексту: Правилник), при чему, са аспекта примене Закона и Правилника, није од значаја како се тај документ назива.

Наиме, према одредби члана 3. Закона, предмет опорезивања ПДВ су испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара по основу уговора о лизингу, у складу са законом, или на основу уговора о продаји са одложеним плаћањем којим је утврђено да се право располагања преноси најкасније отплатом последње рате (став 3. тачка 2) истог члана Закона).

Према одредби члана 17. став 1. Закона, пореска основица код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Сагласно одредбама става 2. истог члана Закона, у основицу се урачунавају и:

1) акцизе, царина и друге увозне дажбине, као и остали јавни приходи, осим ПДВ;

2) сви споредни трошкови које обвезник зарачунава примаоцу добара и услуга.

Одредбом члана 21. став 1. Закона прописано је да ако се измени основица за промет добара и услуга који је опорезив ПДВ, обвезник који је испоручио добра или услуге дужан је да износ ПДВ, који дугује по том основу, исправи у складу са изменом.

Измена основице из ст. 1–5. овог члана врши се у пореском периоду у којем је наступила измена (став 7. истог члана Закона).

- Ако је обвезник ПДВ – давалац лизинга из уговора о лизингу којим је предвиђен откуп предмета лизинга извршио предају добра – предмета лизинга примаоцу лизинга закључно са 30. септембром 2012. године и по том основу обрачунао ПДВ по општој стопи ПДВ од 18%, а од 1. октобра 2012. године је дошло до измене – повећања основице за обрачунавање ПДВ за тај промет, обвезник ПДВ – давалац лизинга обрачунава и плаћа ПДВ по том основу, и то по општој стопи ПДВ од 18%, имајући у виду да је пореска обавеза по основу предаје предмета лизинга, у овом случају, настала у време када се предметни промет опорезивао по општој стопи ПДВ од 18%.

Наиме, према одредбама члана 16. тач. 1) и 2) Закона, код промета добара и услуга пореска обавеза настаје даном када се изврши промет добара и услуга или наплата ако је накнада или део накнаде наплаћен пре промета добара и услуга.

Сагласно одредби члана 23. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07), општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Сагласно одредби члана 15. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 93/12, у даљем тексту: Закон о изменама и допунама Закона), у члану 23. став 1. проценат: „18%“ замењује се процентом: „20%“.

Одредбом члана 52. Закона о изменама и допунама Закона прописано је да овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, а да ће се примењивати од 1. јануара 2013. године, осим одредаба члана 15, члана 26. став 2. и члана 45, које ће се примењивати од 1. октобра 2012. године, члана 32, који ће се примењивати од 31. децембра 2012. године, као и одредаба овог закона које садрже овлашћења за доношење подзаконских аката, које ће се примењивати од дана ступања на снагу овог закона.

У складу са наведеним законским одредбама, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга који је извршен закључно са 30. септембром 2012. године износила је 18%, а за опорезиви промет добара и услуга који се врши од 1. октобра 2012. године општа стопа ПДВ износи 20%.

6. Да ли је Дирекција за робне резерве обвезник ПДВ?

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 011-00-675/2012-04 од 25.12.2012. год)

Дирекција за робне резерве није обвезник ПДВ за промет који врши у оквиру обављања послова из свог

делокруга утврђеног Законом о робним резервама („Сл. гласник РС“, бр. 18/92), под условом да, поред Дирекције за робне резерве, односно другог лица из члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон), промет тих добара и услуга не врши ни једно друго лице. Међутим, када Дирекција за робне резерве врши промет добара и услуга за који би изузимање Дирекције за робне резерве од обавеза прописаних Законом за обвезнике могло да доведе до нарушавања конкуренције у смислу Закона (нпр. по основу промета добара који врши код реализације уговора о купопродаји, уговора о размени, уговора о зајму и др), почев од 1. јануара 2013. године Дирекција за робне резерве јесте обвезник ПДВ за тај промет у складу са чланом 9. став 2. Закона. Такође, за промет добара и услуга који ова организација врши ван свог делокруга утврђеног Законом о робним резервама, а који је опорезив у складу са Законом, Дирекција за робне резерве јесте обвезник ПДВ.

Наиме, одредбом члана 52. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 93/12, у даљем тексту: Закон о изменама и допунама) прописано је да овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, а да ће се примењивати од 1. јануара 2013. године, осим одредаба члана 15, члана 26. став 2. и члана 45, које ће се примењивати од 1. октобра 2012. године, члана 32, који ће се

примењивати од 31. децембра 2012. године, као и одредаба овог закона које садрже овлашћења за доношење подзаконских аката, које ће се примењивати од дана ступања на снагу овог закона.

Одредбом члана 4. Закона о изменама и допунама Закона измењен је члан 9. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07).

Одредбом члана 9. став 1. Закона прописано је да Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом, односно актом органа Републике, територијалне аутономије или локалне самоуправе у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе (у даљем тексту: Република, органи и правна лица), нису обвезници у смислу овог закона ако обављају промет добара и услуга из делокруга органа, односно у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе.

Република, органи и правна лица обвезници су за промет добара и услуга из става 1. овог члана за који би изузимање од обавезе у смислу става 1. овог члана могло да доведе до нарушавања конкуренције, као и за промет добара и услуга изван делокруга органа, односно ван обављања послова државне управе или локалне самоуправе, а који су опорезиви у складу са овим законом. Сматра се да би изузимање од обавезе у смислу става 1. овог члана могло да доведе до нарушавања конкуренције, у смислу овог закона, ако промет добара и услуга из става 1. овог члана, осим Републике, органа и правних лица, врши и друго лице (став 2. истог члана Закона).

7. Порески третман промета услуге давања података о бонитету физичких и правних лица које Кредитни биро пружа пословним банкама

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 011-00-00634/2012-04 од 18.12.2012. год)

Промет услуга давања података о бонитету физичких и правних лица, које Кредитни биро пружа пословним банкама, опорезује се по општој пореској стопи ПДВ од 20%.

Наиме, одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Одредбом члана 25. став 1. тачка 3) Закона прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа у промету новца и капитала, и то код кредитних послова, укључујући посредовање, као и новчаних позајмица.

У складу са наведеним законским одредбама, ПДВ се не плаћа у промету новца код кредитних послова, укључујући и посредовање код тих послова, а обвезник нема право на

одбитак претходног пореза по том основу. С тим у вези, Министарство финансија и привреде указује да се промет услуга давања података о бонитету физичких и правних лица које Кредитни биро пружа пословним банкама не сматра прометом за који је прописано пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза из члана 25. став 1. тачка 3) Закона.

8. Да ли је Агенција за привредне регистре обвезник ПДВ?

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 413-00-637/2012-04 од 13.12.2012. год)

Агенција за привредне регистре није обвезник у смислу Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон) за промет који врши у оквиру обављања послова из свог делокруга утврђеног Законом о агенцији за привредне регистре („Сл. гласник РС“, бр. 55/04, 111/09 и 99/11), под условом да промет тих услуга, поред Агенције за привредне регистре, односно другог лица из члана 9. став 1. Закона, не врши ни једно друго лице. Међутим, уколико Агенција за привредне регистре врши промет за који би изузимање Агенције за привредне регистре од обавеза прописаних Законом за обвезнике могло да доведе до нарушавања конкуренције у смислу Закона, почев од 1. јануара 2013. године Агенција за привредне регистре сматра се обвезником за тај промет у складу са чланом 9. став 2. Закона.

Наиме, одредбом члана 52. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 93/12, у даљем тексту: Закон о изменама и допунама) прописано је да овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, а да ће се примењивати од 1. јануара 2013. године, осим одредаба члана 15, члана 26. став 2. и члана 45, које ће се примењивати од 1. октобра 2012. године, члана 32, који ће се примењивати од 31. децембра 2012. године, као и одредаба овог закона које садрже овлашћења за доношење подзаконских аката, које ће се примењивати од дана ступања на снагу овог закона.

Одредбом члана 4. Закона о изменама и допунама Закона измењен је члан 9. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07).

Одредбом члана 9. став 1. Закона прописано је да Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом, односно актом органа Републике, територијалне аутономије или локалне самоуправе у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе (у даљем тексту: Република, органи и правна лица), нису обвезници у смислу овог закона ако обављају промет добара и услуга из делокруга органа, односно у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе.

Република, органи и правна лица обвезници су за промет добара и услуга из става 1. овог члана за који би изузимање од обавезе у смислу става 1. овог члана могло да доведе до нарушавања конкуренције, као и за промет добара

и услуга изван делокруга органа, односно ван обављања послова државне управе или локалне самоуправе, а који су опорезиви у складу са овим законом. Сматра се да би изузимање од обавезе у смислу става 1. овог члана могло да доведе до нарушавања конкуренције, у смислу овог закона, ако промет добара и услуга из става 1. овог члана, осим Републике, органа и правних лица, врши и друго лице (став 2. истог члана Закона).

9. Пореска основица и обрачунавање ПДВ у случају када је обвезник ПДВ примио аванс за промет добара односно услуга закључно са 30. септембром 2012. године, а промет добара односно услуга (за који је примио аванс) врши од 1. октобра 2012. године

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 011-00-653/2012-04 од 13.12.2012. год)

Ако је обвезник ПДВ примио аванс за промет добара, односно услуга закључно са 30. септембром 2012. године и по том основу обрачунао ПДВ по општој стопи ПДВ од 18% (с обзиром да се у моменту пријема аванса промет за који је аванс примио опорезује по општој стопи ПДВ од 18%), а промет добара, односно услуга (за који је примио аванс) врши од 1. октобра 2012. године, дужан је да за предметни промет добара, односно услуга обрачуна ПДВ по општој стопи ПДВ од 20% на укупан износ накнаде за тај промет (без ПДВ). У коначном рачуну који обвезник ПДВ издаје за извршени промет добара, односно услуга укупан износ накнаде (без ПДВ) умањује за износ авансних уплата (без

ПДВ), а износ ПДВ који је обрачунат на укупан износ накнаде по општој стопи ПДВ од 20% умањује за износ ПДВ који је обрачунат по основу авансних уплата по општој стопи ПДВ од 18%.

Наиме, одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредбама члана 16. тач. 1) и 2) Закона, код промета добара и услуга пореска обавеза настаје даном када се изврши промет добара и услуга или наплата ако је накнада или део накнаде наплаћен пре промета добара и услуга.

Према одредби члана 23. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07), општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износила је 18%. Сагласно одредби члана 23. став 1. Закона, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 20%. С тим у вези, према одредби члана 15. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 93/12, у даљем тексту: Закон о изменама и допунама Закона), у члану 23. став 1. проценат: „18%“ замењује се процентом: „20%“. Одредбом члана 52. Закона о изменама и допунама Закона прописано је да овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, а да ће се примењивати од 1. јануара 2013.

године, осим одредаба члана 15, члана 26. став 2. и члана 45, које ће се примењивати од 1. октобра 2012. године, члана 32. који ће се примењивати од 31. децембра 2012. године, као и одредаба овог закона које садрже овлашћења за доношење подзаконских аката, које ће се примењивати од дана ступања на снагу овог закона.

Према томе, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга који је извршен закључно са 30. септембром 2012. године износила је 18%, док за опорезиви промет добара и услуга који се врши од 1. октобра 2012. године износи 20%.

Одредбом члана 42. став 1. Закона прописано је да је обвезник дужан да изда рачун или други документ који служи као рачун (у даљем тексту: рачун) за сваки промет добара и услуга другим обвезницима.

Према одредби члана 42. став 2. Закона, обавеза издавања рачуна из става 1. овог члана постоји и ако обвезник наплати накнаду или део накнаде пре него што је извршен промет добара и услуга (авансно плаћање), с тим што се у коначном рачуну одбијају авансна плаћања у којима је садржан ПДВ.

Одредбама члана 12. став 1. Правилника о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци („Сл. гласник РС“, бр. 105/04, 140/04, 67/05 и 4/12, у даљем тексту: Правилник) прописано је да у случају авансног плаћања обвезник који прима авансну уплату издаје рачун који садржи следеће податке:

- 1) назив, адресу и ПИБ обвезника – издаваоца рачуна;
- 2) место и датум издавања и редни број рачуна;

- 3) назив, адресу и ПИБ обвезника – примаоца рачуна;
- 4) основ за авансно плаћање;
- 5) износ авансне уплате;
- 6) пореску стопу која се примењује – у случају опорезивог промета;
- 7) износ обрачунатог ПДВ – у случају опорезивог промета;
- 8) напомену о пореском ослобођењу – у случају промета који је ослобођен ПДВ према члану 24. Закона.

У коначном рачуну, у којем обвезник исказује укупан износ накнаде за извршен промет добара и услуга, сагласно ставу 3. истог члана Правилника, укупан износ накнаде умањује се за износе авансних уплата, а износ ПДВ који је обрачунат на укупан износ накнаде умањује се за износе ПДВ који је обрачунат на износе авансних уплата.

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, обвезник ПДВ који од другог обвезника ПДВ прими накнаду или део накнаде (аванс) пре извршеног промета добара, односно услуга, дужан је да по том основу обрачуна ПДВ применом стопе ПДВ којом се опорезује промет тих добара, односно услуга у моменту пријема аванса. Обвезник ПДВ који прими аванс за опорезиви промет добара, односно услуга, дужан је да по том основу изда рачун у складу са одредбом члана 42. став 2. Закона (авансни рачун), осим у случају када у истом пореском периоду у којем је примио аванс врши и промет добара, односно услуга за који је тај аванс примио. У коначном рачуну који обвезник ПДВ издаје за извршени промет добара, односно услуга, обвезник ПДВ обрачунава ПДВ на укупан износ накнаде (без ПДВ) за извршени промет добара, односно услуга применом пореске

стопе ПДВ којом се опорезује предметни промет добара, односно услуга у моменту извршења промета. Укупан износ накнаде (без ПДВ) за извршен промет добара, односно услуга умањује се за износе авансних уплата (без ПДВ), а износ ПДВ који је обрачунат по основу извршеног промета добара, односно услуга умањује се за износ ПДВ који је обрачунат по основу примљених авансних уплата.

10. Порески третман промета економски дељиве целине у оквиру новоизграђеног грађевинског објекта назване апартманом, који врши обвезник ПДВ – инвеститор, као и право на рефундацију ПДВ по основу куповине првог стана купца апартмана

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 011-00-553/2012-04 од 10.12.2012. год)

1. На промет економски дељиве целине у оквиру новоизграђеног грађевинског објекта назване апартманом, који врши обвезник ПДВ – инвеститор, при чему се предметна економски дељива целина сматра станом у складу са Законом о становању („Сл. гласник РС“, бр. 50/92 ... 99/11, у даљем тексту: Закон о становању), ПДВ се обрачунава и плаћа по посебној стопи ПДВ од 8%.

Наиме, одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз

накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према ставу 3. тачка 7) истог члана Закона, прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 20%.

Према одредби члана 23. став 2. тачка 14) Закона, по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се пренос права располагања на стамбеним објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделитема на тим добрима.

Сагласно одредби члана 3. Закона о становању, станом, у смислу овог закона, сматра се једна или више просторија намењених и подобних за становање, које, по правилу, чине једну грађевинску целину и имају засебан улаз.

2. Купац првог стана – економски дељиве целине у оквиру новоизграђеног грађевинског објекта назване апартманом има право на рефундацију ПДВ по основу куповине првог стана ако испуњава услове прописане одредбама члана 56а Закона и члана 29. Закона о изменама и

допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 61/07), а по процедури прописаној одредбама члана 10а Правилника о поступку остваривања права на повраћај ПДВ и о начину и поступку рафакције и рефундације ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 107/04, 65/05, 63/07 и 107/12), под условом да се предметна економски дељива целина сматра станом у смислу Закона о становању.

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

1. Право на порески кредит из члана 48. Закона о порезу на добит правних лица у случају куповине основног средства – некретнине за коју је поднет захтев за легализацију

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 011-00-00591/2012-04 од 17.12.2012. год)

1. У случају када обвезник изврши улагања у куповину магацинске хале и пословног простора, за које је покренут поступак легализације у року и на начин прописан законом који уређује планирање и изградњу, при чему предметне некретнине обвезник у својим пословним књигама, а у складу са прописима о рачуноводству и ревизији и МРС, односно МСФИ, евидентира на одговарајућем рачуну групе 02 (Некретнине, постројења, опрема и биолошка средства) као основна средства у сопственом власништву која му служе за обављање делатности. мишљење Министарства финансија и привреде је да по основу тако извршених улагања у пореском периоду, обвезник остварује право на порески кредит из члана 48. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 101/11, у даљем тексту: Закон), а на начин прописан одредбом члана 7. Правилника о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит правних

лица („Сл. гласник РС“, бр. 99/10, 8/11 и 13/12, у даљем тексту: Правилник).

Наиме, према члану 48. ст. 1. и 2. Закона, обвезнику који изврши улагања у некретнине, постројења, опрему или биолошка средства (основна средства) у сопственом власништву за обављање претежне делатности и делатности уписаних у оснивачки акт обвезника, односно наведених у другом акту обвезника, којим се одређују делатности које обвезник обавља, признаје се право на порески кредит у висини од 20% (40% за мала правна лица) извршеног улагања, с тим што не може бити већи од 50% (70% за мала правна лица) обрачунаог пореза у години у којој је извршено улагање. Подаци од значаја за начин умањења обрачунаог пореза исказују се у Обрасцу ПК који је прописан Правилником, а који се подноси за порески период у којем је извршено улагање по основу којег обвезник може да оствари право на порески кредит.

2. Сагласно одредби члана 48. Закона, обвезник остварује право на порески кредит у пореском периоду у којем је извршио улагање, па, с тим у вези, за улагања извршена током 2012. године (закључно са 31. децембром) обвезник остварује право на порески кредит за ту годину (2012), на начин прописан Законом и Правилником.

2. Порески третман накнаде коју обвезник плаћа свом повезаном правном лицу из иностранства по основу уговора о франшизи

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 413-00-49/2012-04 од 4.10.2012. год)

1. У случају када обвезник, сагласно уговору који је закључио са својим повезаним правним лицем из

иностранства, преузме обавезу да на име накнаде за франшизу плаћа одређени проценат од укупног промета, при чему (како произилази из поднетог дописа) тако уговорена накнада не испуњава критеријуме да буде призната као нематеријална имовина, већ се исказује на терет пословних расхода у билансу успеха (који је сачињен у складу са прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија и МРС, односно МСФИ), тако исказан расход признаје се у пореском билансу.

Наиме, одредбом члана 7. став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 101/11, у даљем тексту: Закон) прописано је да се за утврђивање опорезиве добити признају расходи у износима утврђеним билансом успеха, у складу са МРС, односно МСФИ и прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија, осим расхода за које је овим законом прописан други начин утврђивања. Како обвезник, у конкретном случају, предметну накнаду плаћа свом повезаном лицу, он је дужан да у свом пореском билансу, на ред. бр. 34. Обрасца ПБ 1 (који је прописан Правилником о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит правних лица – „Сл. гласник РС“, бр. 99/10, 8/11 и 13/12), посебно прикаже износ обрачунатих трошкова по трансферним ценама у складу са чланом 59. став 1. и чланом 60. став 1. Закона, а посебно износ обрачунатих трошкова прерачунат по тржишним ценама (принцип „ван дохвата руке“), при чему се за износ позитивне разлике са ред. бр. 34. и 35. (исказан на ред. бр. 36. овог обрасца) врши корекција расхода, тј. повећање опорезиве добити обвезника. Наиме, према одредби члана 59. став 1. Закона, трансферном ценом сматра се цена настала у вези са трансакцијама средствима или стварањем обавеза међу повезаним лицима, при чему је

(у складу са чланом 60. став 1. Закона) обвезник дужан да те трансакције посебно прикаже у свом пореском билансу. Одредбом члана 60. став 3. Закона прописано је да је обвезник дужан да, заједно са трансакцијама из члана 59. став 1. и члана 60. став 1. овог закона, у пореском билансу посебно прикаже вредност истих трансакција по ценама које би се оствариле на тржишту таквих или сличних трансакција да се није радило о повезаним лицима (принцип „ван дохвата руке“), а сагласно члану 60. став 3. Закона.

2. У вези питања које се односи на признавање расхода амортизације за пореске сврхе, Министарство финансија и привреде напомиње да се као расход у пореском билансу признаје амортизација сталних средстава (материјалних и нематеријалних која испуњавају услове за признавање у складу са прописима о рачуноводству и ревизији и релевантним МРС, односно МСФИ), утврђена на начин прописан одредбом члана 10. Закона и Правилником о начину разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања амортизације за пореске сврхе („Сл. гласник РС“, бр. 116/04 и 99/10). Према томе, право на признавање расхода по основу пореске амортизације обвезник има за нематеријална средства која су као таква и евидентирана у његовим пословним књигама.

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Порески третман примања изабраних и постављених лица (судија) по основу трајног или привременог премештаја у друго место рада

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 414-00-14/2012-04 од 4.12.2012. год)

Примања изабраних и постављених лица по основу накнаде трошкова закупа стана, накнаде трошкова посете породици и накнаде трошкова за одвојен живот од породице, представљају приход физичког лица који подлеже опорезивању порезом на доходак грађана на зараду.

Према одредби члана 105. став 1. Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр. 24/05, 61/05 и 54/09) зарада се састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца (награде, бонуси и сл) и других примања по основу радног односа, у складу са општим актом и уговором о раду. Сагласно ставу 3. тог члана, под зарадом се сматрају сва примања из радног односа, осим накнада трошкова запосленог у вези са радом из члана 118. тач. 1) до 4) и других примања из члана 119. и члана 120. тачка 1) тог закона.

Сагласно члану 118. тач. 1) до 4) Закона о раду, запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду, и то:

- 1) за долазак на рад и одлазак са рада, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају;
- 2) за време проведено на службеном путу у земљи;
- 3) за време проведено на службеном путу у иностранству, најмање у висини утврђеној посебним прописима;
- 4) смештаја и исхране за рад и боравак на терену, ако послодавац није запосленом обезбедио смештај и исхрану без накнаде.

Законом о платама државних службеника и намештеника („Сл. гласник РС“, бр. 62/06 ... и 99/10), којим се уређују плате, накнаде и друга примања државних службеника и намештеника, одредбом става 1. члана 37. прописано је да државни службеник има право на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак с рада, за време које је провео на службеном путу у земљи или иностранству, за смештај и исхрану док ради и борави на терену и на накнаду трошкова који су изазвани привременим или трајним премештајем у друго радно место.

Услови за накнаду трошкова, њихова висина и начин на који се остварују прописани су Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Сл. гласник РС“, бр. 98/07–пречишћен текст). Одредбом члана 2. став 1. те уредбе прописано је да се државном службенику и намештенику накнађују:

- 1) трошкови превоза за долазак на рад и за одлазак с рада;
- 2) трошкови службеног путовања у земљи;
- 3) трошкови службеног путовања у иностранство;

- 4) трошкови селидбе у иностранство;
- 5) трошкови рада и боравка на терену;
- 6) трошкови привременог или трајног премештаја у друго место рада.

Уредбом о накнадама и другим примањима изабраних и постављених лица у државним органима („Сл. гласник РС“, бр. 44/08–званично пречишћен текст), одредбом члана 5. став 1. прописано је да право на накнаду трошкова: превоза за долазак на рад и за одлазак с рада; службеног путовања у земљи; службеног путовања и селидбе у иностранство; рада и боравка на терену; привременог или трајног премештаја у друго место рада, као и право на отпремнину при одласку у пензију – изабрана и постављена лица у државним органима остварују сходном применом одредаба уредбе Владе којом се уређује накнада трошкова и отпремнина државних службеника и намештеника, осим одредаба којима су утврђени посебни случајеви у којима државни службеник или намештеник нема право на накнаду трошкова за одвојени живот од породице.

Имајући у виду наведене законске одредбе, као и да се Законом о раду уређују права, обавезе и одговорности из радног односа, односно по основу рада, Законом о платама државних службеника и намештеника – плате, накнаде и друга примања државних службеника и намештеника, Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника – услови, начин и висина накнаде трошкова државних службеника и намештеника, а Уредбом о накнадама и другим примањима изабраних и постављених лица у државним органима – услови, начин и висина накнаде трошкова изабраним и постављеним лицима, са становишта опорезивања прихода које остваре физичка лица

Министарство финансија и привреде указује да се опорезивање дохотка грађана уређује искључиво Законом о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11–УС и 93/12, у даљем тексту: Закон).

Наиме, одредбом члана 13. Закона прописано је да се под зарадом, у смислу овог закона, сматра зарада која се остварује по основу радног односа, дефинисана законом којим се уређују радни односи и друга примања запосленог. Зарадом се, сагласно одредби члана 14. Закона, сматрају и примања у облику бонова, новчаних потврда, акција, осим акција стечених у поступку својинске трансформације, или робе, чињењем или пружањем погодности, опраштањем дуга, као и покривањем расхода обвезника новчаном надокнадом или непосредним плаћањем.

Према тексту одредбе члана 14а став 1. тачка 2) Закона, примањима по основу чињења или пружања погодности у смислу члана 14. став 1. тог закона, сматра се нарочито коришћење стамбених зграда и станова који су у власништву послодавца или на располагању послодавца по основу закупа или по другом основу, уз плаћање закупнине или без плаћања закупнине, осим решавања стамбених потреба запослених, изабраних, именованих и постављених лица у складу са прописима који уређују становање и решавање стамбених потреба у државним органима и организацијама, органима и организацијама јединица територијалне аутономије и локалне самоуправе, јавним службама и код других корисника буџетских средстава. Одлуком Уставног суда РС I Уз број 61/2009 („Сл. гласник РС“, бр. 91/11) утврђено је да одредба члана 14а став 1. тачка 2) Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр.

24/01, 80/02, 135/04, 62/06 и 65/06), у делу који гласи: „осим решавања стамбених потреба запослених, изабраних, именованих и постављених лица у складу са прописима који уређују становање и решавање стамбених потреба у државним органима и организацијама, органима и организацијама јединица територијалне аутономије и локалне самоуправе, јавним службама и код других корисника буџетских средстава“, није у сагласности с Уставом и да престаје да важи даном објављивања те одлуке у „Службеном гласнику РС“, тј. 2. децембра 2011. године. То значи да примање изабраних и именованих лица по наведеном основу представља чињење или пружање погодности у смислу члана 14. став 1. Закона, и као такво подлеже опорезивању порезом на доходак грађана на зараду.

Одредбом члана 18. став 1. тач. 1) до 7) Закона прописано је да се порез на зараду не плаћа на примања запосленог по основу накнаде трошкова превоза у јавном саобраћају (за долазак на посао и повратак са посла), дневнице за службено путовање у земљи и у иностранству, накнаде трошкова смештаја и превоза на службеном путовању, солидарне помоћи, поклона деци запослених и јубиларне награде, до висине прописаног неопорезивог износа. Део накнаде трошкова изнад прописаног неопорезивог износа подлеже опорезивању порезом на зараду.

Дакле, имајући у виду наведене одредбе Закона о раду, као и да Законом није прописано пореско ослобођење по основу накнаде трошкова привременог или трајног премештаја у друго место рада и то накнаде трошкова за одвојен живот од породице и накнаде трошкова посета породици, а да је поменутом одлуком Уставног суда РС

утврђено да део одредбе члан 14. став 1. тачка 2) Закона о порезу на доходак грађана који се односи на решавање стамбених потреба запослених, изабраних, именованих и постављених лица, није у сагласности с Уставом и да је престао да важи даном објављивања те одлуке, по мишљењу Министарства финансија и привреде наведена примања подлежу опорезивању порезом на доходак физичких лица на зараду, сагласно одредбама чл. 13. до 18. Закона.

Са становишта доприноса за обавезно социјално осигурање, Министарство финансија и привреде указује да је министар финансија донео Инструкцију о начину утврђивања основице доприноса за обавезно социјално осигурање по основу примања у вези са остваривањем права на накнаду трошкова државним службеницима и намештеницима, број 414-00-77/2011-01 од 7. октобра 2011. године, према којој се у основицу за обрачун доприноса за обавезно социјално осигурање по основу плате државних службеника и намештеника не урачунава износ примања у вези са остваривањем права на накнаду трошкова државним службеницима и намештеницима из члана 2. став 1. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника, који настају у вези са њиховим радом у државном органу.

Давање одговора на питања која се односе на одређивање висине трошкова смештаја и закључење уговора о закупу непокретности, као и накнаде трошкова посете породици и за одвојен живот од породице изабраним и постављеним лицима није у надлежности Министарства финансија и привреде – Сектора за фискални систем.

ИЗБЕГАВАЊЕ МЕЂУНАРОДНОГ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА

1. Порески третман камате коју у Републици Србији оствари нерезидентно правно лице – резидент Холандије по основу одобравања кредита резидентном правном лицу

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 412-04-38/2012-24 од 12.12.2012. год)

Када резидентно правно лице Републике Србије закључи уговор о финансијском кредиту са правним лицем – резидентом Краљевине Холандије на основу којег исплаћује правном лицу – резиденту Краљевине Холандије камату, резидентно правно лице Републике Србије, сходно Закону о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 101/11, у даљем тексту: Закон), није дужно да плати порез по одбитку ако су испуњени прописани услови, с обзиром на то да је између СФР Југославије и Краљевине Холандије закључен Уговор о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имовину, са Протоколом („Сл. лист СФРЈ – Међународни уговори“, бр. 12/82) који се примењује од 1. јануара 1984. године, а којим је, између осталог, предвиђено да се камата настала у једној од држава уговорница (у конкретном случају, у Републици Србији), а исплаћена резиденту друге државе уговорнице (у

конкретном случају, Краљевине Холандије) опорезује само у тој другој држави (у конкретном случају, само у Краљевини Холандији).

Услови који морају бити испуњени за неопорезивање камате порезом по одбитку, у конкретном случају, односе се на поседовање:

- потврде о резидентности на прописаном образцу Републике Србије;
- доказа о стварном власништву над каматом (нпр. уговор о кредиту).

Наиме, сходно члану 40. Закона, на приходе које оствари нерезидентно правно лице од резидентног правног лица, између осталог, камата, обрачунава се и плаћа порез по одбитку по стопи од 20%, ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

Одредбом члана 40а став 1. Закона, код обрачуна пореза по одбитку на приходе нерезидента, исплатилац прихода примењује одредбе уговора о избегавању двоструког опорезивања (у конкретном случају, Уговора о избегавању двоструког опорезивања са Краљевином Холандијом) под условом да нерезидент докаже статус резидента државе са којом је Република Србија закључила уговор о избегавању двоструког опорезивања и да је нерезидент стварни власник прихода.

У складу са чланом 40а став 2. Закона, статус резидента државе са којом је закључен уговор о избегавању двоструког опорезивања, у смислу става 1. овог члана, нерезидент доказује код исплатиоца прихода потврдом о

резидентности овереном од надлежног органа друге државе уговорнице чији је резидент (у конкретном случају, надлежног органа Краљевине Холандије, из члана 3. (Опште дефиниције) став 1. под ј) подстав 1) Уговора, то је министар финансија Краљевине Холандије, односно његов овлашћени представник) и то на посебном обрасцу прописаном подзаконским актом донетим у складу са законом којим се уређује порески поступак и пореска администрација.

Када је реч о доказивању својства стварног власника камате, Министарство финансија и привреде указује да иако израз „стварни власник“ (енг. *beneficial owner*; фр. *bénéficiaire effectif*) није прецизно дефинисан у законодавствима земаља чланица ОЕСД, међународна пореска теорија под овим појмом подразумева пуноправног власника камате, са свим правима на непосредно уживање погодности од дохотка (у конкретном случају, камате). Исто тако, пореска законодавства неких земаља прописују да су примаоци прихода који имају право на погодности из уговора о избегавању двоструког опорезивања, истовремено, и стварни власници прихода уколико су у стању да презентују одговарајућу документацију која доказује њихов статус стварног власника, односно да ће држава извора прихода – у конкретном случају, Република Србија (за потребе примене погодности из уговора о избегавању двоструког опорезивања – у конкретном случају, неопорезивања камате) примаоца камате (резидента Краљевине Холандије) сматрати стварним власником камате уколико је прималац камате лице којем се, према законима државе извора (у

конкретном случају, Републике Србије), камата приписује за пореске сврхе.

Према мишљењу Министарства финансија и привреде, први (али не и једини) доказ за утврђивање статуса стварног власника камате могао би бити комерцијални уговор о кредиту, на основу којег нерезидент (у конкретном случају, резидент Краљевине Холандије) у Републици Србији остварује камату, а из којег се (уговора о кредиту) недвосмислено или са великим степеном извесности може закључити да је нерезидент лице које је стварни власник камате, односно да његово право на коришћење камате није ограничено уговорном или неком другом обавезом да предметну камату даље проследи другом лицу (наведена обавеза, уобичајено, настаје на основу одговарајућег правног документа али се, истовремено, њено постојање може утврдити и на основу чињеница и околности сваког конкретног случаја).

Уколико нису испуњени наведени услови, примењује се стопа пореза по одбитку од 20% из члана 40. став 1. Закона.

Ако исплатилац прихода (у конкретном случају, камате) примени одредбе уговора о избегавању двоструког опорезивања, а нису испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана, што за последицу има мање плаћени износ пореза, дужан је да плати разлику између плаћеног пореза и дугованог пореза по овом закону (члан 40а став 3. Закона).

Између СФР Југославије и Краљевине Холандије закључен је Уговор о избегавању двоструког опорезивања у

односу на порезе на доходак и на имовину, са Протоколом („Сл. лист СФРЈ – Међународни уговори“, бр. 12/82) који се примењује од 1. јануара 1984. године. Уговор производи правно дејство и у билатералним економским односима између Републике Србије и Краљевине Холандије.

Министарство финансија и привреде напомиње да Устав Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 98/06), у члану 16, поред осталог, предвиђа да: „Опште прихваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори саставни су део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењују.“

Члан 11. (Камата) став 1. Уговора прописује:

„Камата настала у једној од држава уговорница (у конкретном случају, у Републици Србији), а исплаћена резиденту друге државе уговорнице (у конкретном случају, Краљевине Холандије) опорезује се само у тој другој држави (у конкретном случају, само у Краљевини Холандији).“

Истовремено, у члану 11. став 4. Уговора, прописано је:

„Сматра се да камата настаје у једној од држава (у конкретном случају, у Републици Србији) ако је исплатилац сама та држава, њена друштвено-политичка заједница или резидент те државе (у конкретном случају, резидент Републике Србије).“

Имајући у виду наведене одредбе Уговора, као и наводе из дописа, камата коју у Републици Србији оствари резидент Краљевине Холандије (уз испуњење услова предвиђених законом – потврда о резидентности на

прописаном обрасцу Републике Србије и доказ о стварном власништву над каматом) опорезовање се само у Краљевини Холандији.

Министарство финансија и привреде указује да надлежни порески орган у сваком конкретном случају утврђује чињенице од значаја за опорезивање у складу са законом којим се уређују порески поступак и пореска администрација.

ФИНАНСИЈСКИ СИСТЕМ

РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈА

1. Да ли је могуће извршити сторнирање расхода по основу престанка обавеза за камату у случају када се у току године изврши репрограм отплате зајма?

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 011-00-00490/2012-16 од 3.12.2012. год)

Рачуноводствено обухватање трошкова позајмљивања врши се у складу са Међународним рачуноводственим стандардом МРС-23 Трошкови позајмљивања.

Према МРС 23, трошкове позајмљивања који се могу директно приписати стицању, изградњи или производњи неке имовине, требало би капитализовати као део трошкова тог дела имовине, а оне који нису приписиви стицању, изградњи или производњи неке имовине требало би признати као расход периода у ком су настали.

У складу са начелом настанка пословног догађаја које је садржано у тачки 22. Оквира за припрему и презентацију финансијских извештаја, ефекти пословних промена и других догађаја признају се у моменту настанка (а не онда када се готовина или готовински еквивалент прими или исплати), евидентирају се у пословним књигама и укључују у финансијске извештаје у периодима на који се односе.

Полазећи од наведеног, произилази да се настанак обавезе по основу камате и одговарајући расходи (или евентуална капитализација) везују за период у ком су настали, због чега је за правилно признавање расхода камате неопходно утврдити износ камате и других трошкова позајмљивања који терете период на дан биланса стања приликом израде финансијског извештаја.

Према томе, на основу уговора о кредиту, ануитетног плана и друге документације, правно лице је дужно да обрачуна износ камате који терете извештајни период, независно од момента плаћања камате.

Према параграфу 92. Оквир за презентацију финансијских извештаја, приход се признаје у билансу успеха када настане пораст будућих економских користи, који се односи на увећање имовине или на умањење обавезе и може поуздано да се измери. Ово значи да се признавање прихода дешава истовремено са признавањем имовине или смањења обавеза (на пример, нето увећање имовине настале после продаје робе или пружања услуга, или смањење обавеза настало као последица одрицања од права на наплату дуга).

На основу наведеног, ако у складу са репрограмом уговора дође до престанка признавања обавеза за камату, према мишљењу Министарства финансија и привреде, правно лице не врши сторнирање расхода, већ признаје приход по основу умањења обавеза, у складу са Оквиром за припрему и презентацију финансијских извештаја.

Одговор у вези примене прописа дат је према подацима који су изнети у захтеву. Министарство финансија и привреде напомиње да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/05, 101/07 и 95/10), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

ДЕВИЗНО ПОСЛОВАЊЕ

1. Могућност (услови и начин) уступања нерезиденту потраживања које резидент има према другом резиденту

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 011-00-00347/2012-16 од 27.11.2012. год)

Чланом 7. став 1. Закона о девизном пословању („Сл. гласник РС“, бр. 62/06 и 31/11, у даљем тексту: Закон) прописано је да банке, односно резиденти, осим резидената – физичких лица, могу куповати или продавати, односно платити или наплатити потраживања и дуговања која су настала по спољнотрговинским пословима резидената.

Чланом 1. Уредбе о ближим условима и начину преноса потраживања и дуговања насталих по спољнотрговинским пословима резидената („Сл. гласник РС“, бр. 112/06) прописано је:

„Овом уредбом прописују се ближи услови под којима резиденти, осим резидената – физичких лица могу куповати или продавати, односно платити или наплатити потраживања и дуговања настала по спољнотрговинским пословима резидената, као и начин обављања тих послова.

Потраживања и дуговања која се могу куповати или продавати, односно платити или наплатити, настала по

спољнотрговинским пословима резидената (у даљем тексту: потраживања и дуговања), у смислу ове уредбе, су новчана потраживања и дуговања које има резидент, осим резидента – физичког лица, а која су настала по основу промета робе и услуга са иностранством.“

Према томе, под потраживањима и дуговањима која резиденти могу куповати или продавати, односно платити или наплатити, у смислу члана 7. Закона, подразумевају се само новчана потраживања и дуговања резидената која су настала по основу спољнотрговинског промета робе и услуга са иностранством.

Спољнотрговински промет робе и услуга, у смислу члана 2. став 1. Закона о спољнотрговинском пословању („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 36/11 и 88/11), обухвата промет између домаћих и страних лица који се обавља на основу уговора закључених у складу са домаћим прописима и међународним уговорима.

С обзиром да се питање односи на посао продаје, односно преноса нерезиденту потраживања које није настало по основу спољнотрговинског промета робе и услуга са иностранством, већ је настало по основу посла између два резидента, те да овај посао продаје, односно преноса потраживања није уређен одредбама Закона, који је конципиран на позитивистичком приступу, што подразумева да је дозвољено све што је прописано и, обрнуто, да није дозвољено све што није прописано, мишљење Министарства финансија и привреде је да исти није дозвољен са становишта прописа који регулишу девизно пословање.

Одговор у вези примене прописа дат је према подацима који су изнети у захтеву. Министарство финансија и привреде напомиње да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл.

гласник РС“, бр. 79/05, 101/07 и 95/10), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

2. Конверзија динарске обавезе настале по основу увоза робе из иностранства и плаћање у девизама ка иностранству

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 401-00-00617/2012-16 од 26.11.2012. год)

Чланом 3. став 1. Закона о девизном пословању („Сл. гласник РС“, бр. 62/06 и 31/11, у даљем тексту: Закон) прописано је да се плаћање, наплаћивање и пренос по текућим пословима између резидената и нерезидената врши слободно, у складу са овим законом, док је ставом 2. тачка 1) овог члана Закона прописано да плаћања и преноси по основу текућих послова обухватају, између осталог, без ограничења и плаћања по основу спољнотрговинских послова и по другим текућим пословима са иностранством, у смислу закона који уређује спољнотрговинско пословање.

Даље, чланом 32. став 1. Закона прописано је да се платни промет са иностранством обавља у девизама и у динарима преко банке, без прецизирања у којој валути може бити исказана обавеза по основу које се врши платни промет, јер то није предмет уређивања овог закона, док је ставом 5. овог члана Закона прописано да Народна банка Србије прописује ближе услове и начин обављања платног промета са иностранством по текућим и капиталним пословима, на основу чега је Народна банка Србије донела Одлуку о условима и начину обављања платног промета са иностранством („Сл. гласник РС“, бр. 24/07, 37/07 и 38/10), као и Упутство за спровођење Одлуке о условима и начину обављања платног промета са иностранством („Сл. гласник РС“, од бр. 24/07 до бр. 92/11, у даљем тексту: Упутство).

Тачком 1. став 2. Упутства прописано је да платни промет са иностранством обухвата плаћања, наплаћивања и преносе по текућим и капиталним пословима у девизама и динарима између резидената и нерезидената. Истовремено, тачком 50. овог упутства, којом су прописани модели образаца и елементи налога платног промета са иностранством, прописано је да се у рубрику 11 налога за плаћање (слог 70) уноси динарска противвредност износа у инострану валуту, који се плаћа ка иностранству.

С обзиром да је подзаконска регулатива услова и начина обављања платног промета са иностранством у ингеренцији Народне банке Србије, Министарство финансија и привреде сматра да једино она може дати детаљно тумачење одредби подзаконских аката која регулишу ову област.

У вези курса који се користи приликом плаћања динарске обавезе, која је конвертована у страну валуту, Министарство финансија и привреде обавештава да је чланом 41. став 2. Закона прописано да се званични средњи курс динара, који се формира на начин утврђен тачком 14. Одлуке о условима и начину рада девизног тржишта („Сл. гласник РС“, бр. 10/11), примењује за потребе књиговодства и статистике, док се за обрачун царине и других увозних дажбина, сходно ставу 3. овог члана Закона, примењује званични средњи курс динара утврђен последњег радног дана у недељи која претходи недељи у којој се утврђује износ царина и других увозних дажбина, у складу са законом који уређује царине.

Одговор у вези примене прописа дат је према подацима који су изнети у захтеву. Министарство финансија и привреде напомиње да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/05, 101/07 и 95/10), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

ЗАТЕЗНА КАМАТА

1. Појам „једнократна корекција цена“, као и ко од званичних државних органа објављује висину стопе законске затезне камате и да ли се у обрачуну законске затезне камате за месец октобар 2012. године примењује члан 2. или члан 4. Закона о висини стопе затезне камате?

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 401-00-01190/2012-16 од 26.11.2012. год)

Сагласно члану 3. став 1. Закона о висини стопе затезне камате („Сл. лист СРЈ“, бр. 9/01 и „Сл. гласник РС“, бр. 31/11 и 73/12–УС), обрачун дуга увећаног за затезну камату врши се множењем фиксне стопе од 0,5% и главног дуга увећаног за камату по стопи раста потрошачких цена на месечном нивоу. За месеце у којима је због једнократне корекције цена, стопа раста потрошачких цена за 10 процентних поена, или више, већа од референтне каматне стопе Народне банке Србије („НБС“), чланом 4. овог закона, предвиђено је да се за стопу из члана 2. тачка 1. истог закона

узима аритметичка средина између референтне каматне стопе Народне банке Србије и месечне стопе раста потрошачких цена.

Према члану 5а Закона прописано је да податке о месечним стопама раста потрошачких цена у Републици Србији објављује Републички завод за статистику на својој интернет презентацији, а податке о висини референтне каматне стопе Народна банка Србије, такође, на својој интернет презентацији.

Што се дефинисања појма „једнократна корекција цена“ тиче, Министарство финансија и привреде сматра да се ради о измени текуће цене (одређеног/их производа и/или услуга) која се дешава у датом (посматраном) временском тренутку.

Полазећи од наведеног, а на бази расположивих информација објављених од стране надлежних институција, мишљење Министарства финансија и привреде је да се обрачун законске затезне камате за месец октобар 2012. године спроводи према члановима 2. и 4. Закона о висини стопе затезне камате („Сл. лист СРЈ“, бр. 9/01 и „Сл. гласник РС“, бр. 31/11 и 73/12–УС) којима је, између осталог, предвиђено да се за стопу затезне камате узима аритметичка средина између референтне каматне стопе НБС и месечне стопе раста потрошачких цена. Дакле, с обзиром да је Републички завод за статистику објавио, на својој интернет презентацији, да је стопа раста потрошачких цена за месец октобар износила 2,8% (што, изражено на годишњем нивоу,

износи 39,29%), следи да је услов, предвиђен чланом 4. Закона, испуњен, те би референтну каматну стопу НБС требало свести на месечни ниво и потом срачунати аритметичку средину између две релевантне стопе.

Што се тиче питања који званични државни органи објављују висину законске затезне каматне стопе, Министарство финансија и привреде сматра да су одредбе чл. 2, 4. и 5а Закона недвосмислене у одговору на то питање: то су Републички завод за статистику (путем објављивања, на својој интернет презентацији, података о месечним стопама раста потрошачких цена у Републици Србији) и Народна банка Србије (путем објављивања референтне каматне стопе на својој интернет презентацији).

Одговор у вези са применом прописа дат је према подацима који су изнети у захтеву. Министарство финансија и привреде напомиње да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/05, 101/07 и 95/10), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

2. Да ли се приликом обрачуна законске затезне камате за месеце септембар и октобар 2012. године примењује члан 4. Закона о висини стопе затезне камате у смислу да се за стопу из члана 2. тачка 1. овог закона узима аритметичка средина

између референтне каматне стопе Народне банке Србије и месечне стопе раста потрошачких цена?

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 401-00-01190/2012-16 од 23.11.2012. год)

Сагласно члану 3. став 1. Закона о висини стопе затезне камате („Сл. лист СРЈ“, бр. 9/01 и „Сл. гласник РС“, бр. 31/11 и 73/12–УС) обрачун дуга увећаног за затезну камату врши се множењем фиксне стопе од 0,5% и главног дуга увећаног за камату по стопи раста потрошачких цена на месечном нивоу. За месеце у којима је због једнократне корекције цена, стопа раста потрошачких цена за 10 процентних поена, или више, већа од референтне каматне стопе Народне банке Србије, чланом 4. овог закона, предвиђено је да се за стопу из члана 2. тачка 1. истог закона узима аритметичка средина између референтне каматне стопе Народне банке Србије и месечне стопе раста потрошачких цена.

Према члану 5а Закона прописано је да податке о месечним стопама раста потрошачких цена у Републици Србији објављује Републички завод за статистику на својој интернет презентацији, а податке о висини референтне каматне стопе Народна банка Србије на својој интернет презентацији.

Полазећи од наведеног, а на бази расположивих информација објављених од стране надлежних институција,

мишљење Министарства финансија и привреде је да се обрачун законске затезне камате, за поменуте месеце, спроводи према члану 4. Закона о висини стопе затезне камате („Сл. лист СРЈ“, бр. 9/01 и „Сл. гласник РС“, бр. 31/11 и 73/12–УС) којим је предвиђено да се за стопу затезне камате узима аритметичка средина између референтне каматне стопе Народне банке Србије и месечне стопе раста потрошачких цена.

Одговор у вези са применом прописа дат је према подацима који су изнети у захтеву. Министарство финансија и привреде напомиње да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/05, 101/07 и 95/10), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

3. Да ли се приликом плаћања фактура са валутном клаузулом, у случају доцње, може обрачунавати законска затезна камата која се примењује на износ дуга који гласи на динаре или је обавезна примена става Вишег трговинског суда да се на износ дуга који гласи на страну валуту примењује обрачун затезне камате у земљи валуте и да ли се поред законске затезне камате може уговорити и нека друга казнена каматна стопа, по аутоматизму или је неопходно да

поверилац докаже претрпљене губитке услед кашњења дужника приликом измирења дуга?

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 412-04-00022/2012-16 од 1.11.2012. год)

Уколико је вредност новчане обавезе, вољом уговорних страна, утврђена везивањем за одређену валуту, та вредност је иста и пре датума доспећа те обавезе и након њеног евентуалног пада у доцњу, све до момента испуњења. За време доцње, на тако утврђену вредност новчане обавезе, то јест главног дуга, може се обрачунавати затезна камата по стопи прописаној за ту валуту, а не неку другу, с обзиром на један од основних постулата облигационог права да споредна ствар, у овом случају камата, прати судбину главне ствари, у овом случају главног дуга. Неспорна је, с друге стране, чињеница да је валута извршења домаћа валута, српски динар. То је, између осталог, већ предвиђено и другим позитивним прописима, а нарочито Законом о девизном пословању („Сл. гласник РС“, бр. 62/06 и 31/11), који у члану 2. став 1. тачка 24) предвиђа да „валутна клаузула представља уговарање вредности обавезе у девизама (валута обавезе) у Републици Србији, с тим што се плаћање и наплаћивање по тим уговорима врши у динарима (валута исплате)“.

Истовремено, Министарство финансија и привреде напомиње и да би примена стопе затезне камате за валуту која је различита од валуте главног дуга била не само мењање воље уговорних страна, већ би имала и тенденцију проузроковања знатно већих трошкова за дужника те обавезе, који нису оправдани природом затезне камате као

репарације, односно чињеницом да јој је првенствена улога да обезбеди довођење повериоца у положај који би имао да није било доцње.

Питање у вези са дефинисањем могућности „уговарања неке друге казнене каматне стопе“, поред законске затезне каматне стопе, регулисано је одредбама Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85, 45/89 и 57/89, „Сл. лист СРЈ“, бр. 31/93, 22/99, 23/99, 35/99 и 44/99), а не Законом о висини стопе затезне камате („Сл. лист СРЈ“, бр. 9/01 и „Сл. гласник РС“, бр. 31/11 и 73/12–УС), сходно чему питање које је постављено у допису није у надлежности Министарства финансија и привреде.

Одговор у вези са применом прописа дат је према подацима који су изнети у захтеву. Министарство финансија и привреде напомиње да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/05, 101/07 и 95/10), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

4. Начин обрачуна затезне камате сходно одлуци Уставног суда Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 73/12) од 27. јула 2012. године

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 412-04-00031/2012-16 од 31.10.2012. год)

Одлуке Уставног суда су, према члану 7. став 1. и члану 60. став 1. Закона о Уставном суду („Сл. гласник РС“,

бр. 109/2007 и 99/2011) коначне, извршне и општеобавезујуће, при чему се закони и други општи акти за које је одлуком Уставног суда утврђено да нису у сагласности с Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима или законом, не могу примењивати на односе који су настали пре дана објављивања одлуке Уставног суда, ако до тог дана нису правоснажно решени.

Имајући у виду да је одлуком Уставног суда Републике Србије број I Уз-82/2009 („Сл. гласник РС“, бр. 73/2012) од 27. јула 2012. године утврђено да одредба члана 3. став 1. Закона о висини стопе затезне камате („Сл. лист СРЈ“, бр. 9/01 и „Сл. гласник РС“, бр. 31/11), у делу који гласи: „применом конформне методе“, није у сагласности са Уставом, Министарство финансија и привреде сматра да се за све дужничко-поверилачке односе који су у току, односно који нису окончани до дана ступања на снагу одлуке Уставног суда, затезна камата, на износ дуга који гласи на динаре, израчунава као збир:

1) затезне камате обрачунате применом конформног метода обрачуна на дужничко-поверилачке односе, односно спорове који су отпочети пре 3. марта 2001. године, а који нису окончани до 3. марта 2001. године, у складу са тада важећим Законом о висини стопе затезне камате („Сл. лист СРЈ“, бр. 32/93, 24/94 и 28/96), и

2) затезне камате обрачунате применом пропорционалног метода, односно простог интересног рачуна од сто на све дужничко-поверилачке односе, односно

спорове из тачке 1) који су у току и након 3. марта 2001. године, као и на дужничко-поверилачке односе, односно спорове који су отпочети од 3. марта 2001. године, а нису окончани ни након ступања на снагу одлуке Уставног суда, у складу са Законом о висини стопе затезне камате („Сл. лист СРЈ“, бр. 9/01 и „Сл. гласник РС“, бр. 31/11 и 73/12–УС).

Одговор у вези са применом прописа дат је према подацима који су изнети у захтеву. Министарство финансија и привреде напомиње да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/05, 101/07 и 95/10), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

5. Начин обрачуна затезне камате на новчане обавезе које су доспеле пре ступања на снагу одлуке Уставног суда Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 73/12) којом је конформна метода обрачуна затезне камате проглашена неуставном, а измирују се након ступања на снагу наведене одлуке

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 412-04-00010/2012-16 од 31.10.2012. год)

Одлуке Уставног суда су, према члану 7. став 1. и члану 60. став 1. Закона о Уставном суду („Сл. гласник РС“, бр. 109/2007 и 99/2011) коначне, извршне и општеобавезујуће,

при чему се закони и други општи акти за које је одлуком Уставног суда утврђено да нису у сагласности с Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима или законом, не могу примењивати на односе који су настали пре дана објављивања одлуке Уставног суда, ако до тог дана нису правоснажно решени.

Имајући у виду да је одлуком Уставног суда Републике Србије број I Уз-82/2009 („Сл. гласник РС“, бр. 73/2012) од 27. јула 2012. године утврђено да одредба члана 3. став 1. Закона о висини стопе затезне камате („Сл. лист СРЈ“, бр. 9/01 и „Сл. гласник РС“, бр. 31/11), у делу који гласи: „применом конформне методе“, није у сагласности са Уставом, мишљење Министарства финансија и привреде је да се за све дужничко-поверилачке односе који су у току, односно који нису правоснажно окончани до дана ступања на снагу одлуке Уставног суда, затезна камата, на износ дуга који гласи на динаре, израчунава као збир:

1) затезне камате обрачунате применом конформног метода обрачуна на дужничко-поверилачке односе, односно спорове који су отпочети пре 3. марта 2001. године, а нису окончани до тог датума, у складу са тада важећим Законом о висини стопе затезне камате („Сл. лист СРЈ“, бр. 32/93, 24/94 и 28/96), и

2) затезне камате обрачунате применом пропорционалног метода, односно простог интересног рачуна од сто на све дужничко-поверилачке односе, односно спорове из тачке 1) који су у току и након 3. марта 2001.

године, као и на дужничко-поверилачке односе, односно спорове који су отпочети од 3. марта 2001. године, а нису окончани ни након ступања на снагу одлуке Уставног суда, у складу са Законом о висини стопе затезне камате („Сл. лист СРЈ“, бр. 9/01 и „Сл. гласник РС“, бр. 31/11 и 73/12–УС).

Одговор у вези са применом прописа дат је према подацима који су изнети у захтеву. Министарство финансија и привреде напомиње да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/05, 101/07 и 95/10), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

6. У којим све случајевима, сходно донетој одлуци Уставног суда Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 73/12), примена конформног метода обрачуна више није дозвољена, односно да ли је потребно сачекати доношење новог законског решења којим ће бити уређен начин обрачуна затезне камате или повериоци имају слободу избора метода обрачуна затезне камате?

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 412-04-00018/2012-16 од 31.10.2012. год)

Према члану 80. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/05, 101/07 и 95/10), органи државне управе су дужни да, на захтев физичких и правних лица, дају

мишљења о примени одредаба закона и других општих аката која, сагласно законском решењу, нису обавезујућа, док је аутентично тумачење закона према члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10), предвиђено да доноси Народна скупштина.

Одредба члана 3. став 1. Закона о висини стопе затезне камате („Сл. лист СРЈ“, бр. 9/01), у делу који гласи: „применом конформне методе“, одлуком Уставног суда број I Уз-82/2009 („Сл. гласник РС“, бр. 73/2012) од 27. јула 2012. године утврђено је да није у сагласности са Уставом.

Одлуке Уставног суда су, према члану 7. став 1. и члану 60. став 1. Закона о Уставном суду („Сл. гласник РС“, бр. 109/2007 и 99/2011) коначне, извршне и општеобавезујуће, при чему се закони и други општи акти за које је одлуком Уставног суда утврђено да нису у сагласности с Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима или законом, не могу примењивати на односе који су настали пре дана објављивања одлуке Уставног суда, ако до тог дана нису правоснажно решени.

Полазећи од наведеног, за све дужничко-поверилачке односе који су у току, односно спорове по којима постоји право обрачуна законске затезне камате, а који нису окончани до дана ступања на снагу одлуке Уставног суда, затезна камата, на износ дуга који гласи на динаре, израчунава се као збир:

1) затезне камате обрачунате применом конформног метода обрачуна на дужничко-поверилачке

односе, односно спорове који су отпочети пре 3. марта 2001. године, а који нису окончани до 3. марта 2001. године, у складу са тада важећим Законом о висини стопе затезне камате („Сл. лист СРЈ“, бр. 32/93, 24/94 и 28/96), и

2) затезне камате обрачунате применом пропорционалног метода, односно простог интересног рачуна од сто на све дужничко-поверилачке односе, односно спорове из тачке 1) који су у току и након 3. марта 2001. године, као и на дужничко-поверилачке односе, односно спорове који су отпочети од 3. марта 2001. године, а нису окончани ни након ступања на снагу одлуке Уставног суда, у складу са Законом о висини стопе затезне камате („Сл. лист СРЈ“, бр. 9/01 и „Сл. гласник РС“, бр. 31/11 и 73/12–УС).

7. Да ли је исправно да се за сва извршна правоснажна судска решења која садрже обрачун законске затезне камате на главни дуг, а нису извршена до дана ступања на снагу одлуке Уставног суда бр. I Уз-82/2009 („Сл. гласник РС“, бр. 73/12), примени конформни метод обрачуна затезне камате закључно са 26. јулом 2012. године, а пропорционални метод обрачуна затезне камате почев од 27. јула 2012. године?

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 011-00-00090/2012-16 од 31.10.2012. год)

Одлуком Уставног суда бр. I Уз-82/2009 („Сл. гласник РС“, бр. 73/2012) од 27. јула 2012. године утврђено је да одредба члана 3. став 1. Закона о висини стопе затезне камате

(„Сл. лист СРЈ“, бр. 9/01 и „Сл. гласник РС“, бр. 31/11), у делу који гласи: „применом конформне методе“, није у сагласности са Уставом, док су све остале одредбе Закона остале на снази.

У складу са тим, а након ступања на снагу одлуке Уставног суда бр. I Уз-82/2009 дана 27. јула 2012. године, према члану 3. став 1. Закона о висини стопе затезне камате („Сл. лист СРЈ“, бр. 9/01, „Сл. гласник РС“, бр. 31/11 и 73/12–УС), обрачун дуга увећаног за затезну камату врши се множењем фиксне стопе од 0,5% и главног дуга увећаног за камату по стопи раста потрошачких цена на месечном нивоу. Овакав начин обрачуна дуга увећаног за затезну камату представља обрачун затезна камате применом пропорционалног метода, односно простог интересног рачуна од сто.

Сагласно наведеном, питање у вези са применом конформног метода обрачуна законске затезне камате закључно са 26. јулом 2012. године, а почев од 27. јула 2012. године применом пропорционалног метода обрачуна на сва извршна правоснажна судска решења која садрже обрачун законске затезне камате на главни дуг, а која нису извршена до 27. јула 2012. године, независно од датума правоснажности извршног решења, није предмет регулисања Закона о висини стопе затезне камате („Сл. лист СРЈ“, бр. 9/01 и „Сл. гласник РС“, бр. 31/11 и 73/12–УС) сходно чему није у надлежности Министарства финансија и привреде.

Затим, према навођењу у допису Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање да ће наставити са

применом конформног метода обрачуна камате на јавне приходе за сва његова решења и решења пореске управе о принудној наплати у којима је утврђен обрачун камате на јавне приходе на дуг настао по основу неизмирених доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, односно дуг настао по основу неплаћених и неблаговремено плаћених јавних прихода, доводи се у питање законитост таквог поступања.

Наиме, према члану 7. став 1. и члану 60. став 1. Закона о Уставном суду („Сл. гласник РС“, бр. 109/2007 и 99/2011) одлуке Уставног суда су коначне, извршне и општеобавезујуће, при чему се закони и други општи акти за које је одлуком Уставног суда утврђено да нису у сагласности с Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима или законом, не могу примењивати на односе који су настали пре дана објављивања одлуке Уставног суда, ако до тог дана нису правоснажно решени.

Полазећи од наведеног, а у вези са одлуком Уставног суда, мишљење Министарства финансија и привреде је да се за све дужничко-поверилачке односе који су у току, односно судске поступке који нису правоснажно окончани до дана ступања на снагу одлуке Уставног суда, затезна камата, на износ дуга који гласи на динаре, израчунава као збир:

1) затезне камате која се за период до 3. марта 2001. године обрачунава применом конформног метода обрачуна на дужничко-поверилачке односе који су отпочети пре 3. марта 2001. године, а нису окончани до тог датума, у складу са

тада важећим Законом о висини стопе затезне камате („Сл. лист СРЈ“, бр. 32/93, 24/94 и 28/96), и

2) затезне камате која се за период од 3. марта 2001. године обрачунава применом пропорционалног метода, односно простог интересног рачуна од сто на све дужничко-поверилачке односе из тачке 1) који су у току и након 3. марта 2001. године, као и на дужничко-поверилачке односе који су отпочети од 3. марта 2001. године, а нису окончани до дана ступања на снагу одлуке Уставног суда, у складу са Законом о висини стопе затезне камате („Сл. лист СРЈ“, бр. 9/01 и „Сл. гласник РС“, бр. 31/11 и 73/12–УС).

Одговор у вези са применом прописа дат је према подацима који су изнети у захтеву. Министарство финансија и привреде напомиње да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/05, 101/07 и 95/10), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

**ФИНАНСИСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ
У ДЕЦЕМБРУ МЕСЕЦУ 2012. ГОДИНЕ**

ЗАКони

Закон о буџету Републике Србије за 2013. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 114 од 4. децембра 2012. год.
Закон о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 119 од 17. децембра 2012. год.
Закон о изменама и допунама Закона о акцизама	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 119 од 17. децембра 2012. год.
Закон о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 119 од 17. децембра 2012. год.
Закон о условном отпису камата и мировању пореског дуга	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 119 од 17. децембра 2012. год.
Закон о изменама и допунама Закона о девизном пословању	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 119 од 17. децембра 2012. год.
Закон о јавним предузећима	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 119 од 17. децембра 2012. год.
Закон о изменама и допунама Закона о Фонду за развој Републике Србије	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 119 од 17. децембра 2012. год.
Закон о измени и допуни Закона о приватизацији	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 119 од 17. децембра 2012. год.
Закон о затезној камати	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 119 од 17. децембра 2012. год.
Закон о измени Закона о осигурању	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 119 од 17. децембра 2012. год.
Закон о изменама и допунама Закона о ауторским и сродним правима	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 119 од 17. децембра 2012. год.
Закон о преузимању обавеза здравствених установа према веледрогеријама по основу набавке лекова и медицинског материјала и претварању тих обавеза у јавни дуг Републике Србије	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 119 од 17. децембра 2012. год.

Закон о давању гаранције Републике Србије у корист Немачке развојне банке KfW, Франкфурт на Мајни, по задужењу Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд (Пројекат „Унапређење технологије експлоатације у РБ Колубара у циљу повећања ефикасности термоелектрана и смањења утицаја на животну средину“)	Сл. гласник РС, бр. 121 од 24. децембра 2012. год.
Закон о јавним набавкама	Сл. гласник РС, бр. 124 од 29. децембра 2012. год.
Закон о Развојном фонду Аутономне покрајине Војводине	Сл. гласник РС, бр. 124 од 29. децембра 2012. год.
Закон о давању гаранције Републике Србије у корист Deutsche Bank AG London по задужењу Јавног предузећа „Србијагас“ Нови Сад ради реализације Пројекта Јужни ток	Сл. гласник РС, бр. 124 од 29. децембра 2012. год.
Закон о давању гаранције Републике Србије у корист Credit Suisse Bank London, Војвођанске банке а.д. Нови Сад, Unicredit bank Srbija a.d. Beograd и Deutsche Bank AG London по задужењу Јавног предузећа „Србијагас“ Нови Сад	Сл. гласник РС, бр. 124 од 29. децембра 2012. год.
Закон о давању гаранције Републике Србије у корист Комерцијалне банке а.д. Београд и АИК банке а.д. Ниш по задужењу Галенике а.д. Београд	Сл. гласник РС, бр. 124 од 29. децембра 2012. год.
Закон о давању гаранције Републике Србије у корист Banca Intesa a.d. Beograd по задужењу Акционарског друштва за ваздушни саобраћај „ЈАТ Airways“ а.д. Београд	Сл. гласник РС, бр. 124 од 29. децембра 2012. год.

УРЕДБЕ

Уредба о усклађивању номенклатуре Царинске тарифе за 2013. годину	Сл. гласник РС, бр. 115 од 6. децембра 2012. год.
Уредба о примени прописа о државној помоћи на подстицаје из Закона о регионалном развоју	Сл. гласник РС, бр. 116 од 7. децембра 2012. год.

Уредба о изменама Уредбе о условима за субвенционисање камата за кредите за одржавање ликвидности и финансирање обртних средстава и извозних послова у 2012. години	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 116 од 7. децембра 2012. год.
Уредба о изменама Уредбе о мерама подршке грађевинској индустрији кроз дугорочно стамбено кредитирање у 2012. години	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 116 од 7. децембра 2012. год.
Уредба о изменама и допунама Уредбе о распореду и коришћењу средстава за субвенционисање заштићених природних добара од националног интереса у 2012. години	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 116 од 7. децембра 2012. год.
Уредба о изменама Уредбе о утврђивању Програма о распореду и коришћењу средстава субвенције одређених за финансирање Републичке агенције за становање за 2012. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 118 од 14. децембра 2012. год.
Уредба о престанку важења Уредбе о највишем и најнижем износу туристичке накнаде	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 118 од 14. децембра 2012. год.
Уредба о измени Уредбе о условима и начину привлачења директних инвестиција	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 123 од 28. децембра 2012. год.
Уредба о мерама подршке грађевинској индустрији кроз дугорочно стамбено кредитирање у 2013. години	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 124 од 29. децембра 2012. год.
Уредба о измени и допунама Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 124 од 29. децембра 2012. год.
Уредба о изменама Уредбе о поступку и начину на који законити ималац акција Акционарског фонда даје налог брокеру за прву продају акција	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 124 од 29. децембра 2012. год.

ПРАВИЛНИЦИ

Правилник о утврђивању шта се сматра наплатом потраживања, у смислу Закона о порезу на додату вредност	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 114 од 4. децембра 2012. год.
--	---

Правилник о изменама и допуни Правилника о начину подстицања производње, ремонта и продаје грађевинских машина, производње и продаје теретних возила и специјалних надградњи на камионским шасијама и спровођења субвенционисане куповине теретних возила произведених у Републици Србији заменом старо за ново у 2012. години	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 114 од 4. децембра 2012. год.
Правилник о изменама и допуни Правилника о начину подстицања производње, продаје и спровођења субвенционисане куповине аутобуса произведених у Републици Србији у 2012. години	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 114 од 4. децембра 2012. год.
Правилник о информативној пореској пријави	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 117 од 12. децембра 2012. год.
Правилник о утврђивању шта се сматра узимањем и употребом добара, другим прометом добара и пружањем услуга, без накнаде, о утврђивању уобичајених количина пословних узорака, рекламним материјалом и другим поклонима мање вредности	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 118 од 14. децембра 2012. год.
Правилник о утврђивању преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, код којег се сматра да промет добара и услуга није извршен	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 118 од 14. децембра 2012. год.
Правилник о поступку замене добара у гарантном року код којег се сматра да промет добара није извршен	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 118 од 14. децембра 2012. год.
Правилник о изменама и допунама Правилника о утврђивању добара која се сматрају уметничким делима, колекционарским добрима и антиквитетима	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 118 од 14. децембра 2012. год.
Правилник о изменама Правилника о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 118 од 14. децембра 2012. год.

Правилник о начину и поступку преноса неутрошених буџетских средстава Републике Србије на рачун извршења буџета Републике Србије	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 120 од 21. децембра 2012. год.
Правилник о утврђивању појединих добара и услуга из члана 25. Закона о порезу на додату вредност	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 120 од 21. децембра 2012. год.
Правилник о утврђивању опреме и објеката за вршење делатности и улагања у објекте, начину спровођења исправке одбитка претходног пореза и начину утврђивања дела претходног пореза за који накнадно може да се оствари право на одбитак, за опрему и објекте за вршење делатности и улагања у објекте	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 120 од 21. децембра 2012. год.
Правилник о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом на одбитак претходног пореза	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 120 од 21. децембра 2012. год.
Правилник о облику, садржини и начину вођења евиденције о ПДВ	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 120 од 21. децембра 2012. год.
Правилник о изменама и допунама Правилника о поступку остваривања права на повраћај ПДВ и о начину и поступку рефакције и рефундације ПДВ	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 120 од 21. децембра 2012. год.
Правилник о измени и допунама Правилника о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларације и других образаца у царинском поступку	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 120 од 21. децембра 2012. год.
Правилник о критеријумима на основу којих се одређује када се предаја добара на основу уговора о лизингу, односно закупу сматра прометом добара	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 122 од 25. децембра 2012. год.
Правилник о Листи јурисдикција са преференцијалним пореским системом	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 122 од 25. децембра 2012. год.
Правилник о начину утврђивања и исправке сразмерног пореског одбитка	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 122 од 25. децембра 2012. год.
Правилник о начину и поступку утврђивања вредности ликвидационог остатка за потребе одређивања износа дивиденде коју остварују чланови привредног друштва у ликвидацији	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 122 од 25. децембра 2012. год.

Правилник о обрасцу збирне пореске пријаве о обрачунатом и плаћеном порезу на добит по одбитку на приходе које остварују нерезидентна правна лица	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 122 од 25. децембра 2012. год.
Правилник о изменама и допунама Правилника о садржају пореске пријаве за обрачун пореза на добит на приходе које по основу капиталних добитака остварују нерезидентни обвезници – правна лица	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 122 од 25. децембра 2012. год.
Правилник о облику и садржини пријаве за евидентирање обвезника ПДВ, поступку евидентирања и брисања из евиденције и о облику и садржини пореске пријаве ПДВ	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 123 од 28. децембра 2012. год.
Правилник о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 123 од 28. децембра 2012. год.
Правилник о измени Правилника о обрасцу збирне пореске пријаве о обрачунатим и плаћеним доприносима за обавезно социјално осигурање по одбитку	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 123 од 28. децембра 2012. год.
Правилник о Списку корисника јавних средстава	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 124 од 29. децембра 2012. год.

ОДЛУКЕ

Одлука о ближим условима и начину давања и одузимања сагласности за отварање представништва стране банке у Републици Србији	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 114 од 4. децембра 2012. год.
Одлука о изменама и допунама Одлуке о распореди и коришћењу средстава за реализацију пројеката Националног инвестиционог плана утврђених Законом о буџету Републике Србије за 2012. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 116 од 7. децембра 2012. год.
Одлука о утврђивању Програма монетарне политике Народне банке Србије у 2013. години	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 119 од 17. децембра 2012. год.

Одлука о изменама и допунама Одлуке о управљању ризицима банке	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 119 од 17. децембра 2012. год.
Одлука о утврђивању главних операција на отвореном тржишту	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 119 од 17. децембра 2012. год.
Одлука о условима и начину за смањење царинских дажбина на одређену робу, односно за изузимање одређене робе од плаћања царинских дажбина у 2013. години	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 120 од 21. децембра 2012. год.
Одлука о измени Одлуке о управљању ризицима банке	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 123 од 28. децембра 2012. год.
Одлука о изменама и допуни Одлуке о класификацији билансне активе и ванбилансних ставки банке	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 123 од 28. децембра 2012. год.
Одлука о одређивању робе на коју се не плаћају увозне дажбине	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 124 од 29. децембра 2012. год.
Одлука о достављању Народној банци Србије података банака ради праћења девизне штедне положене код банака	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 124 од 29. децембра 2012. год.

ОСТАЛО

Фискална стратегија за 2013. годину са пројекцијама за 2014. и 2015. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 116 од 7. децембра 2012. год.
Исправка Правилника о информативној пореској пријави	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 118 од 14. децембра 2012. год.
Усклађени динарски износи пореза на употребу, држање и ношење добара	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 120 од 21. децембра 2012. год.

ПРОПИСИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ И СВЕТСКЕ ЦАРИНСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

COMMISSION REGULATION (EC) No 536/94 of 9 March 1994 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 536/94 од 9. марта 1994. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 117 од 12. децембра 2012. год.
--	--

COMMISSION REGULATION (EC) No 754/94 of 30 March 1994 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 754/94 од 30. марта 1994. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 117 од 12. децембра 2012. год.
COMMISSION REGULATION (EC) No 869/94 of 18 April 1994 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 869/94 од 18. априла 1994. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 117 од 12. децембра 2012. год.
COMMISSION REGULATION (EC) No 883/94 of 20 April 1994 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 883/94 од 20. априла 1994. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 117 од 12. децембра 2012. год.
COMMISSION REGULATION (EC) No 884/94 of 20 April 1994 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 884/94 од 20. априла 1994. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 117 од 12. децембра 2012. год.
COMMISSION REGULATION (EC) No 1637/94 of 5 July 1994 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 1637/94 од 5. јула 1994. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 117 од 12. децембра 2012. год.
COMMISSION REGULATION (EC) No 1638/94 of 5 July 1994 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 1638/94 од 5. јула 1994. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 117 од 12. децембра 2012. год.

COMMISSION REGULATION (EC) No 1639/94 of 5 July 1994 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 1639/94 од 5. јула 1994. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 117 од 12. децембра 2012. год.
COMMISSION REGULATION (EC) No 1663/94 of 7 July 1994 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 1663/94 од 7. јула 1994. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 117 од 12. децембра 2012. год.
COMMISSION REGULATION (EC) No 1785/94 of 19 July 1994 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 1785/94 од 19. јула 1994. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 117 од 12. децембра 2012. год.
COMMISSION REGULATION (EC) No 1966/94 of 28 July 1994 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 1966/94 од 28. јула 1994. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 117 од 12. децембра 2012. год.
COMMISSION REGULATION (EC) No 3056/94 of 14 December 1994 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 3056/94 од 14. децембра 1994. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 117 од 12. децембра 2012. год.
COMMISSION REGULATION (EC) No 3176/94 of 21 December 1994 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 3176/94 од 21. децембра 1994. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 117 од 12. децембра 2012. год.

<p>COMMISSION REGULATION (EC) No 3272/94 of 27 December 1994 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 3272/94 од 27. децембра 1994. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури</p>	<p><i>Сл. гласник РС</i>, бр. 117 од 12. децембра 2012. год.</p>
<p>COMMISSION REGULATION (EC) No 129/2005 of 20 January 2005 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature and amending Regulation (EC) No 955/98 УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 129/2005 од 20. јануара 2005. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури и изменама и допунама Уредбе (ЕЗ) број 955/98</p>	<p><i>Сл. гласник РС</i>, бр. 118 од 14. децембра 2012. год.</p>
<p>COMMISSION REGULATION (EC) No 955/98 of 29 April 1998 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 955/98 од 29. априла 1998. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури</p>	<p><i>Сл. гласник РС</i>, бр. 118 од 14. децембра 2012. год.</p>
<p>COMMISSION REGULATION (EC) No 1858/98 of 27 August 1998 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 1858/98 од 27. августа 1998. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури</p>	<p><i>Сл. гласник РС</i>, бр. 118 од 14. децембра 2012. год.</p>
<p>COMMISSION REGULATION (EU) No 11/2011 of 7 January 2011 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕУ) број 11/2011 од 7. јануара 2011. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури</p>	<p><i>Сл. гласник РС</i>, бр. 118 од 14. децембра 2012. год.</p>
<p>CORRIGENDA Corrigendum to Commission Regulation (EC) No 729/2004 of 15 April 2004 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature ИСПРАВКА Уредбе Комисије (ЕЗ) број 729/2004 од 15. априла 2004. у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури</p>	<p><i>Сл. гласник РС</i>, бр. 118 од 14. децембра 2012. год.</p>

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник Влајко Сенић. – Год. 32,бр.
1 / 2 (1992) – . – Београд: Министарство
финансија и привреде Републике Србије,
1992-. – 20 цм

Месечно. –
ISSN 0354-3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
COBISS. SR-ID 43429132
